

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Grozova Liudmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

CERNEGA Veaceslav XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.05.2019 – 25.07.2019;

Instanța de apel: 21.10.2019 – 04.02.2020;

Instanța de recurs: 03.07.2020 – 05.08.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 25 iulie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cernega Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cheltuielile de judecată în mărime de 69.208 lei ca plată pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nr. 201902P1009 din 16 aprilie 2019, nr. 201905O0126 din 23 aprilie 2019, nr. 201905O0129 din 23 aprilie 2019, nr. 201903C0761 din 02 mai 2019, nr. 201905O0125 din 23 aprilie 2019, nr. 201905O0127 din 23 aprilie 2019, nr. 201905O0130 din 23 aprilie 2019, nr. 201935A0185 din 07 mai 2019 – au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Cernega Veaceslav în seara zilei de 30 martie 2019, aflându-se în ospetie la Tarov Iuri, în XXXXX, în urma unui conflict spontan dintre ei, acționând intenționat, urmărind scopul de a-l lipsi de viață și dorind survenirea acestei urmări, manifestând o deosebită cruzime, i-a aplicat lui Tarov Iuri multiple lovituri pe corp cu mâinile și cu un sucitor din lemn, în rezultatul cărora a survenit moartea lui Tarov Iuri.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială

a acesteia în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare cu dispunerea încasării din contul lui Cernega Veaceslav în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 69.208 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, în practica judiciară existentă la aplicarea legii procesuale pe această dimensiune la nivelul instanțelor de fond se produce o confuzie generalizată între termenii de suportare a cheltuielilor efective, care sunt prevăzute în art. 227 și 228 Cod de procedură penală și noțiunea de „recuperare”, prevăzută în art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală. Or, potrivit prevederilor art. 227 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate, potrivit legii, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, cuprinzând sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Acuzatorul de stat a menționat că toate cheltuielile de judecată sunt suportate la momentul derulării efective a acțiunilor procesuale de către stat, ori la etapa respectivă procesul penal este guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar cheltuielile de judecată din prezenta speță, reprezentând suma de 69.208 lei, pentru acte de expertiză, nu se circumscriu excepțiilor prevăzute de art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, prin urmare, recuperarea lor urmau a fi puse în sarcina condamnatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea cheltuielilor de judecată și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea de la Cernega Veaceslav în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor medico-legale nr. 201902P1009 din 16.04.2019, nr. 201905O0125 din 23.04.2019, nr. 201905O0126 din 23.04.2019, nr. 201905O0127 din 23.04.2019, nr. 201905O0129 din 23.04.2019, nr. 201905O0130 din 23.04.2019, nr. 201903C0761 din 02.05.2019, nr. 201935A0185 din 07.05.2019 – în sumă totală de 69.208 lei. În rest sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, concluzia instanței de fond corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale.

La adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a notat că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Sanctiunea art. 145 alin. (2), lit. j) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 15 până la 20 ani sau cu detențiune pe viață. În contextul art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanță atenuantă, în privința inculpatului s-a stabilit căința sinceră și gradul II de invaliditate. În contextul art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante nu s-au stabilit.

Ca urmare, în urma unei analize complexe a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile a faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, or, pedeapsa stabilită de instanța de fond a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Privitor la cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare pe cauza penală, în sumă de 69.208 lei, instanța de apel a constatat că această solicitare și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, prin urmare a existat temei de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 142- 143, 227, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că, cheltuielile de judecată în suma totală de 69.208 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară urmează a fi achitate de inculpatul în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat deoarece, procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, motiv pentru care, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Grozova Liudmila în interesele inculpatului, a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău din 25.07.2019.

În motivare recurenta a invocat prevederile art. 227- 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În această ordine de idei, a conchis că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul statului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurenta face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia sunt pasibile contestării cu recurs ordinar hotărârile adoptate de instanța de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În general, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentului precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Ținând cont de cele menționate, apărătorul nu critică individualizarea pedepsei ci achitarea cheltuielilor judiciare pe care Curtea de Apel le-a încasat din contul inculpatului, astfel colegiul se va expune în continuarea pe aceste motive

Afirmația recurente precum că instanța de apel nefondat a menținut încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, Colegiul penal reține ca fiind argumentată poziția instanței de apel, deoarece, potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali, ... cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și aceste cheltuieli judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, iar conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

În cazul supus judecării, cheltuielile judiciare în sumă de 69.208 lei au fost suportate de stat pentru efectuarea expertizelor medico-legale nr. 201902P1009 din 16.04.2019, nr. 201905O0125 din 23.04.2019, nr. 201905O0126 din 23.04.2019, nr. 201905O0127 din 23.04.2019, nr. 201905O0129 din 23.04.2019, nr. 201905O0130 din 23.04.2019, nr. 201903C0761 din 02.05.2019, nr. 201935A0185 din 07.05.2019.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Astfel, instanța de apel corect a conchis necesitatea încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat în folosul statului, concluzii pe care le preia în deplină măsură instanța de recurs.

În final, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grozova Liudmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe Cernega Veaceslav XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 septembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion